

Advies

Voorstel van onderwijskwalificatie Graduaat in de orthopedagogische begeleiding

AHOVOKS adviseert om, in uitvoering van artikel 15 en 15/1 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009, ingevoerd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, een voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de orthopedagogische begeleiding' te ontwikkelen. Dit voorstel van onderwijskwalificatie omvat de beroepskwalificatie 'orthopedagogisch begeleider' (niveau 5) erkend op 28 juni 2019 door de Vlaamse Regering.

De wenselijkheid van de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie

- De criteria van artikel 15/1, §2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

Maatschappelijke, economische en culturele behoefte

De sector schat dat er bijna 22.000 opvoeders tewerkgesteld zijn in de sector. In PC 319.01 zijn in totaal 30246,8 vte's tewerkgesteld. Subsectoren die opvoeders tewerkstellen zijn:

- gehandicaptenzorg (ongeveer 75 procent)
- bijzondere jeugdbijstand (16 procent)
- CAW's (6 procent)

Het aandeel begeleidend personeel in deze subsectoren wordt geschat op 74,14 procent.

Bijgevolg wordt het aantal opvoeders dat tewerkgesteld is in deze sectoren geschat op 21740,5vte.

De onderwijskundige en opvoedkundige context

Orthopedagogie wordt ingevuld vanuit een spectrum aan opleidingsniveaus gaande van secundair onderwijs (tso-studierichtingen: Gezondheids- en welzijnswetenschappen, Jeugd- en gehandicaptenzorg, Sociale en technische wetenschappen) tot professionele bachelor.

Een opleiding op hbo5-niveau heeft dan ook zeker een plaats binnen dit continuum.

Een voorstel van onderwijskwalificatie dat de beroepskwalificatie 'Orthopedagogisch begeleider' bevat, sluit aan bij het profiel van het hoger beroepsonderwijs. Dit voorstel van onderwijskwalificatie heeft een duidelijke arbeidsmarktgerichte focus en draagt bij aan de

versterking van de arbeidsmarktkansen van cursisten. Daarnaast biedt het een relevante opstap in functie van doorstroom naar een professionele bachelor 'Orthopedagogie'.

Continuïteit in de (studie)loopbaan

In het huidige aanbod van het hoger beroepsonderwijs behoort de opleiding 'Orthopedagogie' tot het studiegebied Sociaal-agogisch werk

Een opvoeder-begeleider biedt hulp en ondersteuning aan kinderen, jongeren en volwassenen die gedurende korte of langere tijd begeleiding nodig hebben in hun woon- en leefsituatie of in hun dagbesteding

Deze nood aan begeleiding kan het gevolg zijn van verschillende factoren

- handicap en ziekte,
- opvoedings-, ontwikkelings-, of gedragsproblemen
- en/of emotionele moeilijkheden die het zelfstandig functioneren bemoeilijken.

Deze moeilijkheden hebben soms te maken met de context waar de persoon zich in bevindt.

Een voorstel van onderwijskwalificatie dat de beroepskwalificatie 'Orthopedagogisch begeleider' omvat, sluit eveneens aan bij het studiegebied Sociaal-agogisch werk.

Verwachte instroom en uitstroom

De verwachte in- en uitstroom voor de opleiding vanuit aanpalende opleidingen is voldoende. Vanuit het secundair onderwijs is er een veelheid aan richtingen van waaruit leerlingen kunnen instromen in deze opleiding. Verder is deze graduaatsopleiding ook een opvangnet voor jongeren die een gerelateerde professionele bacheloropleiding vroegtijdig stopzetten. Tot slot kan deze opleiding ook een instroom kennen van zij-instromers.

Beschikbare materiele en financiële middelen en expertise en mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen, arbeidsmarkt of bedrijfsleven indien vereist

In het veld is er veel expertise en zijn er veel middelen beschikbaar waarvan de graduaatsopleiding gebruik kan maken. De mogelijke aanbieders van het hbo5 organiseren momenteel aanpalende opleidingen en hebben up-to-date infrastructuur en een uitgebreid (bedrijven)netwerk. Andere opleidingspartners zoals VDAB zouden ook ingezet kunnen worden voor (deel)elementen van de opleiding.

De studieomvang uitgedrukt in studiepunten

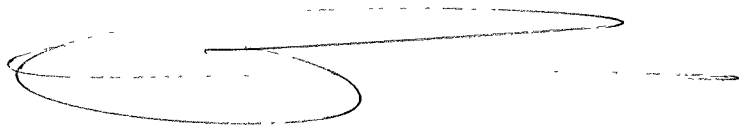
De studieomvang van het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de orthopedagogische begeleiding' bedraagt 120 studiepunten

De benaming van de opleiding, de mogelijke (toekomstige) afstudeerrichtingen en het studiegebied in het hoger beroepsonderwijs waartoe de opleiding behoort

De hbo5-opleiding krijgt de benaming 'graduaat in de orthopedagogische begeleiding' en wordt ondergebracht in het studiegebied 'sociaal-agogisch werk'.

De verwantschap met bestaande hbo5-opleidingen

Het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de orthopedagogische begeleiding' is inhoudelijk verwant met de bestaande hbo5-opleidingen 'orthopedagogie' en 'sociale readaptatiewetenschappen'. Deze hbo5-opleidingen kunnen hiernaaromvormen.

Peter Parmentier

Wvd Administrateur-generaal AHOVOKS

20 september 2019